

(23 aprilie) Nu-mi propusesem să număr turnurile din Praga. Și totuși, după o primă scrutare de orizont știam că sînt în orașul celor 100 de turnuri. Nici nu doream să identific pilaștrii, consolele, capitellurile sau mai știu eu ce din aur masiv ori numai suflat. De la Hradčany la Vyšehrad, din Mala Strana pînă în Stare Město traversînd Vltava pe Karlův-most, totul era însă limpede. Mă aflu în „Praga de aur”. În orașul primei universități din Europa (Universitatea Karlovca), al celor 26 săli de teatru și mai ales al celor patru orchestre simfonice. (24 aprilie). Dar și al Centrului de informații muzicale a Fondului muzical ceh — instituție a cărei menire este propagarea muzicii cehe în străinătate, editînd în acest sens un buletin lunar —, unde arbitrați de dr. Jan Ledec, directorul centrului am purces la un slalom (urias!) printre creațiile din ultimii ani ale gazdelor noastre. Aici s-au derulat primele audii personale cu *Omagiu lui Janáček* pentru cvintet de alamă de Josef Matěj, *Meridian* pentru orchestră de Luboš Fišer, *Simfonia concertantă* pentru corn și orchestră de Arnost Parsh, *Minutele primăverii* pentru cvintet de suflători de Ctirad Kohoutek, *Zorile* — suită pentru cor de copii de Marek Kopelent sau *Bocetul soției unui luptător* pentru recitator, soprană și ansamblu cameral de Ladislav Kubic — lucrare premiată recent de UNESCO. Tot aici am avut semnele premonitiei ale școlii componistice contemporane: cehe, absența imposturii, a cabotinismului în creație. (25 aprilie) Ci prezența manifestă a profesionalismului, a profesionalismului, a meșteșugului exemplar prin care esențele tradiției muzicale orale emerg consecutiv travaliilor componistice preponderent de tip dezvoltător. Sînt idei pe care le-am enunțat cu prilejul vizitei întreprinse la Uniunea Federală a Compozitorilor cehi și slovaci unde ne-am convins de a intensifica schimburile de experiență cu tinerii compozitori români, de a reduce cît mai mult intervalul dintre vizitele bilaterale. Să nu uităm că vizita noastră este a doua în cadrul relațiilor dintre tinerii compozitori ai celor două țări, după ediția din 1979 de la Kosice. Au trecut deci de atunci 6 ani, mai mult chiar decît îi trebuie unui an să devină bisect. (26 aprilie) Am încercat să umplem acest interstițiu ivit în activitatea de informare reciprocă prezentîndu-ne cît mai multe lucrări, de cele mai diferite facturi: *Ipostaze contrapunctice pe teme maramureșene* pentru două viori și percuție, *Doinind* pentru clarinet și percuție și cantata *Stare de veghe* de Dan Bălan, *Alexandria 1* pentru 2 clarinete, *Alexandria 2* pentru 2 corni, *Sonata pentru pian* și *Crartetul nr. 2* de Mihnea Brumariu, *Angulus ridet* — poem pentru orchestră, *Qasipreludiu* și *Quasifuga* pentru chitară, *Quasiricercare* pentru vioară, orchestră de coarde și percuție și *Florilegiu nr. 3* pentru flaut, oboi, fagot de subsemnatul. (27 aprilie) A venit apoi rîndul tinerilor compozitori cehi și slovaci.

Paradoxal, fiind în firească superioritate cantitativă, muzica lor a fost mult mai redusă ca arie stilistică. Aceleași preocupări de articulare formală, de inserție a folclorului și raportare la tradiție s-au desprins din majoritatea lucrărilor audiate: fie *Crartetul de coarde* de Karel Cón, *Simfonia* de Radim Smetana ori *Sonata pentru vioară și pian* și cantata *La canzone dell'Amore* de Juray Filas, fie *Concertul pentru violoncel și orchestră* de Jiří Gemrot, *Cîntece sentimentale și umoristice* de Miroslav Kubička, *Omagiu lui Bach* pentru chitară de Vojtěšek Martin ori oratoriul *Clipa* de Pavel Jeřábek și chiar ciclul *Personajele teatrului lui Shakespeare* pentru mezzosoprană și pian de Vojtěch Saudek. Au existat totuși și unele aspecte oarecum disidente, născute din impactul tinerilor compozitori ceho-slovaci cu muzica electronică: Peter Martinček — *Natura 1*, Vitáslav Kubička — *E deja liniște* și Michal Košut — *Catedrala Coventry*. (28 aprilie) Suferința de azi a muzicilor electroacustice constă în faptul că încă nu au generat forme specifice (așa cum odinioară făcuseră vocea umană sau instrumentele tradiționale). Mălădia este însă curabilă, patologia ei fiind funcție de vîrsta (încă fragedă) pe care această sursă sonoră o traversează. Fără a avea un caracter apodictic, discuțiile pe marginea opurilor audiate au fost scutite de nuanțele circumstanțiale, gratuite, fiind constructive, pe alocuri chiar lămuritoare. Febra lor ne-a făcut însă să uităm că ne aflăm într-un minunat colț de natură: stațiunea Nová-Ves din vecinătatea orașului Mladoboleslav — locul de obîrșie al autoturismelor Skoda. (29 aprilie) Ne-am reintors la Praga cu tolbele pline de discuri, partituri, pliante și alte materiale de propagandă, în exclusivitate puse în slujba tinerilor compozitori. (Reclama rămîne totuși suflul comerțului). Orașul de aur și al celor 100 de turnuri își anunța printr-o explozie de afișe ediția din acest an al festivalului „Primăvara la Praga”.

Liviu DANCEANU

Zilele muzicii contemporane balcanice

Sub acest generic, între 3—5 aprilie au avut loc la Sofia trei concerte simfonice și două camerale dedicate creației muzicale contemporane a celor 5 țări balcanice: Albania, Bulgaria, Jugoslavia, România și Turcia. Organizatorii s-au străduit să asigure acestui festival un profil distinct în contextul unor manifestări similare din zonă (Bienala de la Zagreb) sau din alte părți ale lumii, depunînd în acest sens eforturi organizatorice și artistice deosebite. Se preconizează perpetuarea acestor întîlniri internaționale de fiecare dată în altă capitală balcanică, lucru menit să asigure o reciprocitate de interes artistic și cultural la cel mai înalt nivel și să ducă la o mai bună cunoaștere și vecinătate spirituală a țărilor din această parte a Europei, ale cărei tradiții populare și culte au fecundat timp de milenii întreaga cultură occidentală. Urmează să se stabilească, prin